

INFO UNITER

O vară de lucru la UNITER!

Lunile de vară, chiar dacă sunt caniculare, la UNITER, în mijlocul Bucureștiului, sunt luni destinate activităților care au profunde implicații în alte spații culturale, la nivel național și internațional.

La nivel național, se pregătește "Gala Tânărului Actor Hop!, ediția 2003". Prezentarea în anexă.

În luna iulie, s-a desfășurat la UNITER un atelier de lucru pe tema „Cliniclow”, atelier condus de un trainer din Olanda și destinat perfecționării artiștilor implicați în lucrul prin folosirea mijloacelor teatrale, la patul copiilor spitalizați.

Pentru proiectele cu impact la nivel internațional, vara rămâne, probabil, perioada cea mai fertilă. În această vară, UNITER este implicat în două mari proiecte de anvergură, așa-numite proiecte „fierbinți”, atât din punct de vedere al conținutului artistic, cât și al întinderii geografice și culturale, destinate derulării activităților.

Două proiecte europene, motivante atât pentru creatorii implicați în mod direct în realizarea lor cât și pentru echipa UNITER:

1. Proiectul „Memoria celor care au trecut”
2. Proiectul „Două extreme de latinitate – culturile română și catalană”

Proiectul „Memoria celor care au trecut”, iulie și august 2003

Încercăm, împreună cu aceste rânduri, să ne conectăm la aventura culturală pe care o traversează echipa de artiști pelerini ai proiectului «Memoria celor care au trecut», proiect organizat de UNITER–România, în colaborare cu Signis și Asociația Orion din Franța și sprijinit, esențial, de Guvernul României, Ministerul Culturii și Cultelor, Primăria Municipiului București, ARCUB, Ambasada Franței din România și Ambasada României din Paris.

Plecați la data de 20 iunie din București, echipa este aproape de finalul reprezentațiilor și pelerinajului din Franța și Spania.

Au avut loc, până în data de 13 iulie, 12 reprezentații (în limba franceză), dintre care două la Paris, acolo unde a debutat proiectul și unde Ambasada României a organizat o conferință de presă la CAPE (Centre d'Accueil de Presse Etranger), moderată de domnul Charles Henri d'Aragon, Directorul instituției, în prezența domnului Ion Caramitru și a domnului Mulh, secretarul general al Signis, sosit din Belgia.

După etapa pariziană, de debut a proiectului, a început aventura teatrală, culturală, umană și spirituală a acestei echipe de români care străbat, pe jos, Europa, într-un demers inedit și fără precedent, pentru că acest grup de 22 de persoane se mută, aproape zilnic, dintr-un loc în altul, joacă spectacolul, montează și demontează decorul, merge pe jos, fixează întâlniri și învață să fie împreună pentru o perioadă destul de lungă: două luni.

Traseul fixat face parte din patrimoniul UNESCO și reprezintă unul dintre cele patru trasee franțuzești ale spiritualității catolice, este «drumul Europei Centrale» pentru pelerinii care se duc la Santiago de Compostela.

Reprezentările au loc în biserici, multe dintre ele intrate în patrimoniul universal, în fața unor comunități diferite, chiar și în cadrul aceleiași identități lingvistice. Din corespondența cu ei, am aflat că spectacolul, bazat pe un scenariu cu texte din *Evanghelia lui Ioan* și comentarii despre perioada anilor '50 din România și țările din Est, are un impact deosebit asupra acestor comunități străine de realitatea perioadei respective. Dovadă sunt mărturiile din «cartea de onoare» a spectacolului, unde spectatorii francezi apreciază jocul artiștilor români, precum și întâlnirile cu oameni apropiați de România; căci în drumurile ei, echipa a întâlnit un prieten al lui Cioran, persoane care citiseră despre România și au venit să vadă spectacolul și să rostească câteva cuvinte românești.

Pe de altă parte, echipa se afla în situația căutătorilor, a descoperitorilor.

Prin aventura teatrală descoperă sensul teatrului sacru, al teatrului religios, raportându-se la tradiția Europei Occidentale, cu atât mai mult cu cât reprezentările au loc în spații de Ev Mediu.

Traseul spectacolelor și al pelerinajului traversează, în Franța, Pirineii Mijlocii, o zonă care și-a conservat aspectul și structura de Ev Mediu, de la construcția caselor, la structura orașelor, de la arta romanică la cea gotică, de la urmele cavalerilor teutoni până la tradiția catârilor.

În fiecare loc de oprire au fost programate întâlniri cu presa.

Fiecare dintre aceste întâlniri deveneau subiecte de discuții ample despre teatrul din România, despre acest spectacol, despre actorii profesioniști care alcătuiau echipa, despre proiect.

Chiar dacă, în Franța, desfășurarea proiectului are loc într-o perioadă foarte aglomerată în evenimente culturale (regionale, naționale), este important faptul că spectacolul itinerant, pelerinajul, echipa, traseele lungi și perioada prilejuiesc întâlniri directe cu cele mai diferite comunități. Dovadă stau discuțiile de după fiecare spectacol, atunci când publicul obișnuit nu părăsește sala, ci rămâne în preajma actorilor, sau pelerinii întâlniți pe drumul de pelerinaj, care devin, parțial, părtași și ei la aventura echipei din România.

Întregul proiect este în plină desfășurare, până la sfârșitul lunii august echipa va străbate Spania (reprezentări în limba spaniolă și pelerinajul până la Santiago de Compostela).

În luna septembrie, după întoarcerea acasă, are loc premiera oficială a spectacolului și concluziile întregului proiect. De asemenea, dorim să facem posibilă difuzarea pe unul dintre posturile naționale de televiziune a unui film serial despre aventura artiștilor români, precum și difuzarea filmului documentar legat de acest proiect.

Întregul proiect se mediatizează atât în Franța și Spania, cât și în România, în țară într-un ritm care, desigur se dinamizează după întoarcerea acasă a echipei și premiera oficială a spectacolului.

Am dorit să vă oferim aceste informații, transmise nouă de către echipa aflată pe drum, deoarece ni se pare important faptul că, dincolo de orice greutate și de efortul fizic pe care îl presupune această aventură, ea rămâne cea mai directă promovare a culturii și a teatrului din România.

În cea mai plină perioadă festivalieră din Franța, combinată cu greva artiștilor liber profesioniști care au reușit să amâne Festivalul de la Marsilia, de la Arles și spectacolul de deschidere a Festivalului de la Avignon, precum și cu efervescența pregătirilor pentru 14 iulie, echipa de artiști români și francezi străbat sudul Franței cu reprezentații ale spectacolului « *Memoria celor care au trecut* ».

De la debutul proiectului în Franța, programul a fost următorul:

- 24 iunie, Paris, spectacol la Institutul Catolic;
- 25 iunie, Paris, spectacol la biserica St. Pierre din Montmartre;
- 27 iunie, Troyes, spectacol invitat în cadrul Festivalului de Artă și Spiritualitate;
- 29 iunie, Puy en Velay, spectacol la biserica St. Laurent;
- 1 iulie, Conques, Biserica Sainte-Foy;
- 2 iulie, a început pelerinajul cu 24 km de marș;
- 3 iulie, 20 km marș și spectacol la Figeac, biserica St. Sauveur;
- 4 iulie, 16 km marș;
- 5 iulie, 26 km marș;
- 6 iulie, spectacol la St. Gery, biserica St. Didier;
- 7 iulie, 16 km marș și spectacol în Catedrala din Cahors;
- 8 iulie, 20 km de marș;
- 9 iulie, 12 km marș și spectacol la Montcuq, biserica St. Hilaire.

Proiectul este cofinanțat de către Comisia Europeană prin programul „Culture 2000”, în parteneriat cu Guvernul României, Ministerul Culturii și Cultelor, Primăria Municipiului București, ARCUB, Ambasada Franței în România, Ambasada României la Paris, „Futur Talent” din Belgia, Fundația Renovabis Germania.

CÂTEVA IMPRESII FUGARE:

Constantin Cojocar:

„Cu spectacolul de teatru suntem obișnuiți, profesioniști fiind, dar pelerinajul către Santiago părea o aventură extraordinară și tentantă. Nu aveam nici o imagine de cum va arăta. Începutul a fost, într-adevăr, ceva mai greu, dar marele meu avantaj este că am trecut de punctul critic foarte repede, așa încât, după primele patru zile, aveam aproape 100 km parcurși pe jos.

Există un tonus special, se creează o anumită atmosferă; jucăm în biserici, totul se întâmplă în liniștea din afara marilor aglomerații urbane, e un timp de reculegere, iar eu mă reîntâlnesc cu mine însumi, deloc aproximativ, așa cum o făceam zi de zi.

Această împletire între teatru, meditație, efort fizic este, poate, cel mai complex lucru pe care l-am trăit până acum.”

Anca Androne:

„Nu consider proiectul acesta un «spectacol de teatru», ci, mai degrabă, o declarație de iubire a noastră, o mărturisire, o rugăciune. Se întâmplă în biserici și nu cred că poate să fie altfel. Chiar dacă am plecat în echipă, drumul nostru este

un drum individual și nu poate decât să ne îmbogățească. E o experiență individuală, emoțiile sunt foarte puternice și personale. Ce mă bucură tare mult sunt contactele fabuloase cu oamenii excepționali pe care i-am întâlnit. Rareori întâlnești oameni care să aibă răbdarea, energia, timpul și iubirea de a încerca să ne înțeleagă.”

Cristian Iacob:

„Îmi vorbești mie de oboseală? Ea nu există decât atunci când ești imbecil. Dar când intri din biserică în biserică, în cea mai frumoasă parte a Franței, când întâlnești oameni calzi și când suntem împreună, nu poate fi decât un timp al frumosului.”

Spicuri din «Cartea de onoare» a spectacolului:

„Multe mulțumiri pentru acest spectacol tulburător. Eu am descoperit ce a putut trăi România și mi-a dat de gândit.”

(s.s indescifrabil)

„Mulțumesc pentru această frumoasă mărturie a unei experiențe umane dureroase. Cu voi, *Evangelia lui Ioan* are mult mai multă savoare.”

Michael Fraisse

Două extreme europene de latinitate – culturile catalană și română

În această var, UNITER a lansat proiectul-pilot al unui nou program internațional: Două extreme europene de latinitate – culturile catalană și română. Acum, când granițele au devenit aproape simbolice, iar Europa își caută o nouă identitate, două țări aflate în extremele continentului european, România și Spania, își descoperă și explorează vechile rădăcini latine de limbă și cultură, prin intermediul teatrului, ca mijloc complex și original de comunicare. În acest sens, se vor derula schimburi culturale diverse: traduceri de texte dramatice noi, întâlniri între artiștii români și străini, schimburi de experiență în domeniul universitar, punerea în scenă a textelor traduse, prezentarea spectacolelor în ambele țări. Se urmărește, așadar, deschiderea de noi căi de creație pentru artiștii tineri, stimularea creativității în teatru.

Proiectul-pilot este susținut de un parteneriat UNITER–Universitatea din Alicante. Responsabil de proiect, din partea română, este Ion Caramitru, președintele UNITER, iar din cea catalană, Jose Carlos Rovira, vicerectorul Universității din Alicante. De asemenea, coordonează activitatea celor două echipe de lucru: Anca Constantin, studentă UNATC, și, respectiv, Cătălina Iliescu Gheorghiu, profesoară la departamentul de filologie engleză al Universității din Alicante.

Parteneri ai proiectului sunt: Memorialul Ipotești, Centrul Național de Studii Mihai Eminescu și UNATC (Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografică I.L.Caragiale din București).

Proiectul se derulează în jurul a două piese de teatru.

Paparazzi sau *Cronica unui răsărit de soare avortat* de Matei Vișniec, publicată la Editura Crater, Paris, 1996, accesibilă în românește doar pe site-ul www.liternet.ro, va fi pusă în scenă pentru prima dată atât în Spania, în limba catalan, cât și în România. Premiera este programată pentru luna octombrie 2003,